

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Државен просветен инспекторат

Број: 09-143-16/3
04.03.2020 година
Кавадарци

ООУ „Даме Груев“, с. Ерџелија, Општина Свети Николе	
Конечен извештај од извршена интегрална евалуација	
Датум на интегрална	14,15 и 16 Октомври 2019 година
Број на извештај:	9 / Вардарски/ 2019 година
Раководител на инспекциски тим:	Михаил Костадинов
Вид на училиштето:	Основно училиште
Подрачни училишта	4
Основач на училиштето:	Општина Свети Николе
Наставен јазик:	Македонски
Број на ученици:	198
Полова структура на ученици:	112 машки и 86 женски
Број на наставници:	32
Претседател на училишниот одбор:	Љупче Златев
Директор на училиштето:	Александар Ивановски
Датум на претходна интегрална евалуација	19, 20 и 21.10.2016 година
Адреса на училиштето:	ул. Маршал Тито бр. 31 с. Ерџелија Општина Свети Николе
Телефон:	032-459-020
Факс:	032-459-020
е-маил:	damegruev87@yahoo.com
Оценка ИЕ	Добар (2,75)

Инспекцискиот надзор е извршен согласно членовите 2, 19, 25 и 26 од Законот за просветна инспекција („Сл.весник на РМ“ број 52/05, 81/08, 148/09, 57/10, 51/11, 24/13,164/13, 41/14, 33/15 и 145/15) и Правилникот за начинот и постапката за вршење на инспекциски надзор на просветната инспекција („Сл. весник на РМ“ број 86/2006).

РЕЗИМЕ

Согласно Годишната програма за работа на Државниот просветен инспекторат и Законот за Просветна инспекција, во период од 14, 15 и 16 Октомври 2019 година, тим од тројца државни просветни инспектори спроведоа интегрална евалуација во работата на ООУ „Даме Груев“, с. Ерџелија, Општина Свети Николе.

Во подготвителната фаза е извршено прибирање на документација од училиштето, спроведено е анкетање на структурите во училиштето по пропишана методологија и извршена е обработка на податоците од документацијата и анкетите.

Во деновите на спроведување на интегрална евалуација се реализирани активности за утврдување на наоди за состојбите во работењето во училиштето во однос на темите за надзор во рамките на индикаторите за квалитет на работење. При тоа се одржани средби и состаноци со наставниците, учениците, членовите на Училишен одбор, членовите на Совет на родителите, Стручни активи и Стручните соработници. Извршена е посета на 32 наставници на часовите во текот на реализација на наставата во училиштето.

Од целокупната евиденција и документација која беше приложена и разгледана за време на надзорот, разговорите водени со различните фокус групи, од посетените наставни часови, анализата на претходно доставените прашалници и се она што можеше да се види на лице место, тимот од државни просветни инспектори констатира дека работата на ООУ „Даме Груев“, с. Ерџелија, Општина Свети Николе е оценет со **Добро**¹ **2,75**.

Наставните планови и програми се реализираат во пропишаниот обем. Реализацијата на воспитно образовниот процес во учебната 2019/20 година се одвива според план и динамика дадена во Годишната програма за работа на училиштето и во неа е вградена стратегијата за имплементација и реализација на наставни планови и програми. За реализација на наставните планови и програми се ангажирани 32 наставници со завршено соодветно образование со исклучок на двајца наставници по германски јазик и информатика. Реализацијата на наставните планови и програми е добра.

Покрај задолжителните предмети, учениците изучуваат и изборни предмети за кои се определуваат по слободен избор преку анкетање, од три наставни предмети, а се зема во предвид и мислењето на родителите.

Дополнителната настава како и слободно ученичките активности се реализираат согласно Годишната програма и јавно истакнатите распореди во училиштето, додека додатна настава се реализира во помал обем.

На часот на одделенска заедница од второ до деветто одделение се реализира програмата за образование на животни вештини.

Училиштето остварува Програмата за запирање на насилството во училиштето, реализира активности од проектите на УСАИД „Со читање до лидерство и проектот „Инклузијата не е илузија“. Училиштето има формирано инклузивен тим и програма за работа на инклузивниот тим во која се вклучени стручната служба и наставниците но нема ученици со ПОП.

Во состав на Годишната програма за работа на училиштето за 2019/20 година е и програмата „Интеграција на еколошката едукација во Македонскиот образовен систем“, каде е имплементирано интегрираното планирање во наставата на еко - содржини од четирите еко стандарди по сите соодветни предмети.

Училиштето е вклучено во „Проектот за меѓуетничка интеграција во образованието“ (МИО). Има изработено програма за работа која содржи реализирани самостојни активности од прво до

¹ Според класификацијата од Индикаторите за квалитет на основните и средните училишта, постојат четири квалитативни нивоа:

1. Не задоволува,
2. Делумно задоволува,
3. Добро и
4. Многу добро.

деветто одделение. Училиштето има воспоставено соработка со партнер училиште ООУ „Рилиндија“ општина Лојане и ООУ „Драга Стојанова“ општина Сопиште Скопје со кои има реализирано заеднички активности и во кои се вклучени ученици, наставници и родители.

Во училиштето добро се реализираат воннаставни активности согласно дадените содржини и динамика во Годишната програма за работа на училиштето.

Училиштето има регистрирано училиштен спортски клуб „Спартанец“ со сопствена ж-сметка бр. 30720150000001 од 02.01.2015 година, во голем фудбал кој што има поебна програма.

Во училиштето нема ученици со посебни образовни потреби. Стручните соработници, педагог и психолог земаат учество во реализација и следење на воспитно образовниот процес.

Наставните планови и програми им се достапни на наставниците, родителите, како и на учениците, а наставниците врз основа на наставните планови и програми ги изготвуваат годишни планирања по предметите кои се изучуваат како задолжителни и изборни.

Училиштето има добра Брошура и изготвува и информатор, преку која родителите имаат можност да се запознаат со наставните планови и програми.

Наставниците во училиштето, наставните планови и програми ги прилагодуваат на локалната средина со тоа што врши соодветно интегрирање на особеностите на локалната средина во наставните програми.

Учениците постигнуваат добри резултати во образовниот процес. Од показателите за постигања на учениците, во последните три учебни години на ниво на училиште за ученици од четврто до деветто одделение е следен: во учебната 2016/17 средниот успех е 3.68, во 2017/18 година средниот успех е 3.54 и во 2018/19 година средниот успех е 3.41, при тоа се забележува дека успехот е константен и постојан со мали промени. Училиштето систематски ја следи редовноста на учениците (според пол и етничка припадност), се анализираат причините за неоправдано и оправдано отсуство од наставата. Вкупниот број на изостаноци (оправдани – неоправдани) за учебната 2016/2017 година е 32,8 по ученик, за 2017/2018 година е 42,8 по ученик и 2018/2019 година е 41,3 по ученик.

Стручната служба во училиштето ја остварува Програмата за Советување на родители. За последните три учебни години се направени вкупно 98 советувања по основ на намален успех во учењето, нередовност во нас.

Подршката и следењето на планирањата на наставниците од страна на стручната служба и директорот е добра. Сите наставници изготвуваат годишни глобални, тематски планирања и дневни подготовки за наставен час, што во голем број ги содржат сите неопходни елементи за успешна организација и реализација на наставниот час.

Значителен број наставници им обезбедуваат поддршка во редовната настава на учениците кои имаат потешкотии во учењето, како и на надарените ученици, избирајќи активности соодветни на нивните можности и потреби.

Наставата во училиштето, се изведува на македонски јазик. Наставниците користат разновидни наставни форми, метои и техники на работа, кои се соодветни на потребите на најголемиот број на учениците. Користат добро испланирани методи за да работат со учениците индивидуално, во групи или со цела паралелка.

Во наставата малку се користи ИКТ од наставниците, како во централното така и во подрачните училишта, заради дотрајаност на опремата. Наставата се реализира со различни интерактивни методи што подразбира активно вклучување на учениците во процесот на наставата.

Училиштето има воспоставени процедура за следење на наставниот процес, секој наставник се посетува на час најмалку еднаш во полугодие од директорот и од стручната служба, а на наставниците им се дава повратна информација, со цел подобрување на наставниот процес.

Најголем дел од наставниците користат различни инструменти и методи за оценување, при што континуирано го следат и оценуваат напредокот на учениците (формативно и сумативно оценување). Родителите редовно се известуваат за напредокот на учениците.

Училиштето обезбедува сигурна и безбедна средина за учење. Учениците во училиштето добиват добра поддршка од сите субјекти кои се вклучени во воспитно образовната работа.

Сите потенцијално опасни места како во централното така и во четирите подрачни училишта се обезбедени. Училиштето има инсталирани противпожарни апарати кои редовно се сервисирани, нема хидранти со исклучок во ПУ во с.Мустафино, громобранска инсталација има во сите училишта и истата е во исправна состојба. Просторот е покриен со видео надзор со 9 камери. Училиштето нема стражарска служба или обезбедување. Училиштето има планови за заштита од елементарни непогоди, но во последните три години нема организирано вежбовни активности.

Училишната клима и односите помеѓу учесниците во воспитно-образовниот процес во училиштето се на добро ниво. Училиштето ужива добар углед /имиџот во локалната средина, меѓу родителите и учениците.

Училиштето има кодекс на однесување, со кој се поставени принципите и правилата на однесување на сите структури: раководниот кадар, наставниците, стручната служба, техничкиот персонал, учениците и родителите. Донесените кодекси се применуваат целосно и сите вработени, ученици и родители се придружуваат кон куќниот ред на училиштето.

Во училиштето се води добра политика на вреднување и промовирање на етничките, културните верските и јазичните разлики.

Училиштето работи во 5 училишни објекти, и тоа: Централно училиште во с. Ерџелија, ПУ с.Пеширово, ПУ с.Амзабегово, ПУ с.Кадрифаково и ПУ с.Мустафино. Училишните се доволно големи и добри и ги исполнува условите за изведување на настава според бројот на учениците во паралелките и нормативот. Училиштето има потреба од специјализирани кабинети, лаборатории од групата на природните науки.

Снабденоста на училиштето со наставните средства и помагала во централно училиште и подрачните училишта делумно задоволува и покрај набавките од искажувањата на наставниците има потреба од набавка на нови и современи средства.

Воспитно образовниот процес го реализираат 32 наставници и сите со соодветно образование со исклучок на двајца наставници (наставник по информатика и германски јазик), кои не ги исполнуваат условите согласно нормативот.

Во училиштето, навремено се изготвува финансиски план за тековната година и план за јавни набавки, а на крај на годината и годишна сметка. Овие документи се донесени од Училишниот одбор и одобрени од основачот.

Орган на управување на училиштето е Училишниот одбор составен од 7 члена чиј мандатот е во рамките на период за кој се избрани. Училишниот одбор работи согласно одредбите од законот, статутот и деловникот на училиштето. Одлуките се носени најчесто едногласно или со мнозинство на гласови и со истите се запознати сите вработени во училиштето. Училишниот одбор добро соработува со директорот на училиштето. Членовите на училишниот одбор немале обука за поуспешно извршување на својата улога.

Директор во училиштето е Александар Ивановски, професор по ФЗО, која ги исполнува условите по степенот и видот на образование, и има положен испит за директор. Со училиштето раководи од 29.05.2018 година, како избран директор, именуван од градоначалникот на Општина Свети Николе, со Решение бр.0901- 427/10 од 29.05.2018 година.

Во училиштето добро функционираат стручни органи и тоа: Наставничкиот совет, Совет на предметни наставници, Совет на одделенски наставници, Раководител на паралелката и стручните активи на наставници. Сите овие органи имаат годишни програми, кои се составен дел на Годишната програма за работа на училиштето. Тие се бавата со надлежностите кои се утврдени со статутот на училиштето за секој орган, редовно одржуваат состаноци, присутноста е добра, а одлуките ги донесуваат со мнозинство на гласови од вкупниот број на членови.

Статутот на училиштето е донесен во август 2013 година, и за истиот е дадена согласност од Министерство за образование и наука со Решение бр. 19-10195/3 од 06.08.2013 година, а

извршени се измени и дополнувања со Одлука од УО бр. 0101-104/4 од 25.03.2019 година и не е усогласен со одредбите од новиот закон за основното образование.

Училиштето има извршено самоевалуација и усвоена со Одлука на училишниот одбор бр. 01-193/1 од 06.08.2019 година. Констатираните наоди и утврдените состојби во самоевалуација се добри и правилно се идентификувани.

Програма за развој на училиштето е донесена со Одлука на Училишен одбор и е заведена под бр.01-435/1 од 29.09.2017 година.

Годишната програма за работа на училиштето е донесена со Одлука на Училишниот одбор 01-241/1 од 30.08.2019 година и истата е усвоена од страна на Советот на општина Свети Николе.

КАРАКТЕРИСТИКИ НА УЧИЛИШТЕТО

ООУ „Даме Груев“, е лоцирано во центарот на селото, односно се наоѓа на југоисточниот дел на Овчеполската Котлина. Од градот Св.Николе, селото Ерџелија е оддалечено 9, а од магистралниот пат Штип-Велес 3 километри.

Освен централното училиште, во својот состав работат четири подрачни училишта лоцирани во селата: Пеширово, Амзабегово, Кадрифаково и Мустафино. Во сите подрачни училишта наставата се изведува од прво до петто одделение.

Во учебната 2019/20 година на ниво на училиште се запишани вкупно 198 ученици (од кои 112 машки и 86 женски) распоредени во 18 паралелки од прво до девето одделение.

Сите ученици се распоредени во 18 паралелки, од кои 11 припаѓаат на централното училиште, а 7 на подрачниот училишта. Во централното училиште 5 паралелки се во одделенска настава, а 6 паралелки се во предметна настава. Наставата подрачните училишта се изведува во 6 комбинирани и 1 чиста паралелка.

Во Централното училиште во Ерџелија запишани се 119 ученици распоредени во 11 паралелки и тоа: I одделение 1 паралелка со 6 ученици, II одделение 1 паралелка со 5 ученици, III одделение 1 паралелка со 6 ученици, IV одделение 1 паралелка со 8 ученици, V одделение 1 паралелка со 12 ученици, VI одделение 1 паралелка со 17 ученици, VII одделение 2 паралелки со 25 ученици, VIII 1 паралелка со 15 ученици и IX одделение 2 паралелки со 25 ученици.

Во Подрачните училишта запишани се вкупно 79 ученици во 7 паралелки и тоа:

-Во ПУ во с.Мустафино се запишани 18 ученици 2 комбинирани паралелки од кои: I-4, II-3, III-1 и IV-6 и V-4 ученици и истото е оддалечено 4 км од централното училиште;

-Во ПУ с.Кадрифаково се запишани 14 ученици во една комбинирана паралелка од кои: I-4, II-1, III-1, IV-3 и V-5 ученици и истото е оддалечено 3 км од централното училиште;

-Во ПУ с.Амзабегово се запишани 28 ученици во една чиста и две комбинирани и од кои: I-5, II-5, III-5 комбинирана, IV-4 и V-9 ученици во комбинирана паралелка и истото е оддалечено 6 км од централното училиште и

-Во ПУ с.Пеширово се запишани 19 ученици во една комбинирана паралелка : I-3, II-6, III-6, IV- нема и V-4 ученици и истото е оддалечено 7 км од централното училиште.

Наставата се реализира на македонски јазик, во една смена во централното и подрачните училишта. Наставата започнува во 7:30 часот, а завршува во 12:55 часот.

Во училиштето има вкупно 47 вработени. Вкупниот број на вработени се распределени на следните работни места: 1 директор, 2 административни работници, 3 стручни соработници, 8 технички персонал и 32 наставници.

Воспитно-образовниот работа во училиштето ја реализираат 32 наставници од кои 4 наставници се со ВШС, 27 наставници се со ВСС, 1 наставник со магистарски студии. Од 32 наставници 21 наставници се на неопределено работно време и 11 наставници се на определено работно време. Во училиштето има 2 наставници кои се со несоодветно образование и тоа по наставниот предмет герански јазик и информатика. Во однос на родовата припадност 9 се машки и 23 женски. Старосната структура на наставниот кадар е поволна со што од 0 до 10 години има 14 наставници, од 11 до 20 години има 14 наставници и од 21 до 30 години има 4 наставници. Од стручни соработници располага со едагог, психолог и библиотекар. Библиотекарот и еден наставник во одделенска настава се приправници на кои е определен ментор.

Училнички простор е доволно голем во однос на бројот на учениците и добро прилагоден за изведување на настава согласно нормативите. Во пете објекта, училиштето располага со: 23 училници, 1 кабинет по информатика, 1 мини спортска сала во с.Мустафино 1 ипровизирана просторија во централното училиште, 5 наставнички канцеларии, 1 просторија за библиотека, 7 помошни простории и 5 санитарни јазли со по две кабинети во централното училиште и 4 санитарни јазли со по две кабинети во подрачните училишта.

Во зимските услови училишните згради се затоплуваат, со систем за парно греење на нафта централното училиште и подрачното училиште во с.Пеширово, парно греење на дрва во подрачните училишта во с.Мустафино и с.Кадрифаково, а затоплувањето во подрачното училиште во с. Амзибегово е на печки на тврдо гориво.

Во училиштето нема организиран продолжен и целодневен престој за учениците. За учениците од прво до трето одделение се обезбедува ниво прифаќање пола час пред почеток на наставата, како и еден час по завршување на наставата.

Училиштето е основано во 1956 година од страна на Собрание на општина Свети Николе со Одлука за основање бр.03-2910/6 од 22.12.1956 година.

Училиштето е верифицирано со Решение бр.1002-508 од 06-06.1986 година, донесен од страна на Одделение за образование при општина Свети Николе. Училиштето нема верификација од Министерството за образование и наука.

Училиштето е запишано во централниот Регистар со Решение бр. 0701-271 16.05.2005 година, со ЕДБ на субјектот 4025992102753 и ЕМБ 4043740, а заради донесување на новиот статут заведен под бр.0101-104/4 од 25.03.2019 година и добената согласност од МОН УП1 бр. 18-896 од 02.05.2019 година извршена нова регистрација во централен регистар на РСМ со Решение дел. бр. 30720190000202 од 22.07.2019 година.

1. НАСТАВНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ

1.1 Реализацијата на наставните планови и програми

Во ООУ „Даме Груев“ с. Ерџелија, Свети Николе наставата се реализира според наставните планови и програми за деветгодишно основно образование. Применуваните наставни планови и програми се во согласност со програмските документи кои се изготвени од Бирото за развој на образованието и одобрени од Министерот за образование и наука.

Наставните планови и програма по физичко и здравствено образование во подрачните училишта се реализира со потешкотии. Наставата се реализира во училниците или кога временските услови дозволуваат, во училишните дворови.

Оделенските раководители на почетокот на учебната година на родителски средби ги запознаваат родителите со наставниот план и програми според кои се изведува наставата. Училиштето има изработено брошура која им се доставува на учениците и родителите на почетокот на учебната година со цел тие да бидат информирани за наставните планови и програми и другите активности на училиштето планирани во Годишната програма за работа.

Училиштето има формирано училиштен Инклузивен тим со одлука бр.02-329/5 од 9.10.2019 година и Програма за работа на Инклузивниот тим бр.01-241/8 од 19.9.2019 година. Во училиштето нема ученици со посебни образовни потреби, вклучени во редовните настава. Идентификувани се и 14 ученици со потешкотии кои се вклучени во редовните паралелки. Училиштето има Програма за идентификација и работа со надарени и талентирани ученици, но нема воспоставено систем на идентификација и работа со надарени и талентирани ученици.

Во училиштето се реализира и програма „Образование за животни вештини“, со вкупен фонд од 36 часа. На часовите на одделенската заедници, од страна на одделенските раководители, се спроведуваат активности, предавања и работилници.

Од учебната 2014/2015 година почнува изучувањето на предметите математика и природни науки според адаптираните наставни програми од Меѓународниот центар за наставни програми на Кембриџ. Наставната програма по предметот математика е поделена на пет подрачја, и се реализира со фонд од 5 часа неделно, или 180 часа годишно. Наставната програма по природни науки е застапена во четири содржински области: научно истражување, биологија, хемија и физика, и се реализира со фонд од 2 часа неделно, или 72 часа годишно.

Од учебната 2014 година во училиштето се спроведува проектот за Меѓуетничка интеграција во образованието. Формиран е училишен тим кој ги планира, организира и реализира предвидените активности. Поголем број од наставниците во програмите имаат планирано активности од МИО. Поголем број од наставниците во програмите имаат планирано активности од Меѓуетничка интеграција на младите во образованието (МИМО). Училиштето има партнер училиште ООУ „ Драга Стојановска“с. Ракотинци, општина Сопиште каде што се реализирани повеќе активности во последните три години (Штафетни игри, Ликовна работилница, Спортски активности, изработка на цветови по повод празникот на жената, Литературна работилница изработка на тројазична книга, Фолклорен настап со Албанско народно оро и други) и ООУ „Рилиндја“,с. Лојане, општина Липково, но во последните три учебни години немаат реализирано заедничка активност.

Училиштето е вклучено во Програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“. Најголем број од наставниците, во своите планирања, имаат планирано реализација на точки на акции од воспоставените еко-стандарди. Формиран е Еко одбор, кој има изготвен План на активности со поставени цели за реализација на еколошки проекти.

Училиштето е вклучено и во проектот „Антикорупциска едукација за учениците од основните училишта“. Со Годишната програма за работа на училиштето за учебната 2018/2019 година, планирани се и реализирани активности со учениците од девето одделение на тема „Корупција и антикорупција“. Со Годишната програма за работа на училиштето за учебната 2019/2020

година, планирани се повеќе активности со време на реализација кои ќе започнат да се реализираат од месец Ноември 2019 година.

Училиштето нуди три изборни предмети, според наставниот план. Постапката за определување на изборни предмети се применува во целост, со доследно почитување на потребите и барањата на учениците. Изборот се врши со спроведување на анкети со учениците. За изборот на изборниот предмет и бројот на ученици по секој предмет училиштето го известува Министерството за образование и наука.

Училиштето спроведува постапка за реализација на проширена програма од прво до трето одделение која опфаќа организирано прифаќање и заштита на учениците еден час пред започнување на часовите за редовната настава и еден час по завршувањето на редовната настава. Програмата не се реализира бидејќи нема пријавено ученици.

1.2 Квалитет на наставните планови и програми

Наставните планови и програми и нивната соодветност за потребите и можностите на учениците се постојана тема на стручни дискусии во рамките на состаноците на одделенските совети на училиштето, стручните активи и состаноците на Советот на родителите.

Наставните планови и програми им се достапни на наставниците пред почетокот на училишната година, така што секој наставник го има наставниот план и програма одобрен од МОН.

Карактеристиките и потребите на локалната средина и локалната самоуправа интегрирани се во одделни наставни програми на слободните активности: екологија, културно - уметнички манифестации и спортски активности.

Во училиштето постои практика на вградување на меѓупредметните цели во наставните програми на одделни предмети што ќе се реализираат.

Од разговорите водени на состаноците со фокус групите (ученци, наставници, родители), општа е констатацијата за преоптовареност на учениците со голем број на часови и воведување на нови наставни предмети, но не се покренати иницијативи или поднесени барања за изменување и дополнување на наставните планови и програми до Министерството за образование и наука и Бирото за развој на образованието. Учениците немаат учебници по граѓанско образование, географија, работа со компјутери и општество.

1.3 Воннаставни активности

Воннаставните активности во Годишната програма за работа на училиштето завземаат значајно место и ги одразуваат потребите, интересите и служат за поддршка на личниот и социјалниот развој на учениците. Програмата е заснована на реалните потреби на учениците, расположивите ресурси и капацитети кои ги има училиштето.

Програмата за воннаставни активности опфаќа разновидни подрачја: работа на секции, училишен спорт, општествено хуманитарна работа, ученички натпревари, организација на културно-забавни активности, соработка со локалната средина и пошироко, екскурзии, излети и друго.

Во училиштето се реализираат ученички активности за проширување на знаењата (литературна, рецитаторска, драмска секција, секција хемија, англиски и еколошка секција, училишен хор, училишен оркестар, ликовна секција, спортска секција)

Училиштето планира и реализација на ученички екскурзии како една од формите на воннаставна активност. Со учениците од III, VI и IX одделение се организира екскурзија од воспитно-образовен, културно-забавен и рекреативен карактер. Планирањето и подготовката на истите се врши според Правилникот за организирање на екскурзии.

Воннаставните активности се разновидни, добро планирани и нудат можности секој ученик да се вклучи во некоја од нив. Со нив се опфатени поголемиот број од учениците.

Училиштето и учениците преку воннаставните активности се афирмираат на разни манифестации на училишно, општинско, регионално, а поретко и на државно ниво на кои постигаат добри резултати.

На ниво на училиштето има формирано Училишен Спортски Клуб „Спартанец“-с.Ерџелија.

Училишниот спортски клуб е формиран на 02.12.2014 година и извршена е негова регистрацијата во Централниот регистар на Р Македонија на 02.01.2015 година, има статут и изготвена програма по која содржи формирање на секција во фудбал и други спортски дисциплини за кои се заинтересирани учениците.

Учеството на учениците на разни манифестации и натпревари надвор од училиштето се реализира во соработка со наставниците, стручната служба и родителите и придонесува за афирмација на самите ученици, а преку нив и на училиштето. Изборот во сите овие активности е личен избор на самиот ученик, а поретко самите наставници ги бираат учениците.

2. ПОСТИГАЊА НА УЧЕНИЦИТЕ

2.1 Постигања на учениците

Училиштето прибира податоци за постигањата на учениците според возраст, пол и јазикот на наставата, по сите наставни предмети, по одделенија и паралелки и за сите класификациони периоди и презема активности за нивно подобрување.

Според извршените споредбени анализи за период од три учебни години е постигнат среден успех 4.21 на ниво на училиште кој бележи незначително зголемување (за учебна 2016/2017 година, е 3,05 и учебна 2017/2018 година 3,05, и 2018/2019 година е 3,65).

Училиштето го следи успехот на учениците по сите предмети, по одделенија и паралелки, пол, етничка припадност, изготвува анализи за успехот и предлага мерки и активности за подобрување на успехот на учениците. Училиштето ги следи постигањата на учениците при премин од еден во друг циклус за кои изготвуваат детални анализи.

Училиштето промовира уверување дека постигањата на учениците можат да се подобрат. Врз основа на актуелните постигања на учениците, училиштето планира и презема конкретни активности за континуирано подобрување на постигањата.

Располага со податоци за продолжувањето на средното образование кои ги добива од средните училишта каде се запишуваат учениците по завршувањето на основното образование. Училиштето има информации за постигнување на успехот на учениците во средното образование од училиштата од општините Свети Николе и Штип.

Во училиштето се врши идентификација на учениците кои имаат потешкотии во учењето, на учениците со посебни образовни потреби, како и на надарените ученици и континуирано се следи нивниот напредок.

Поголем број од наставниците со помош на стручната служба (психолог, педагог, мобилен логопед, библиотекар), преку редовната и дополнителната настава обезбедуваат поддршка за учениците кои имаат потешкотии во учењето како за учениците со посебни образовни потреби.

Во училиштето нема ученици со посебни потреби, но има 14 ученици со потешкотии во учењето. Од разговорот воден со наставниците и стручната служба се доаѓа до сознание дека учениците за време на часовите се дисциплинирани, ги постигнуваат целите при што не го намалуваат квалитетот на наставата.

Во училиштето има Програма за работа на ученици со посебни потреби, и има формирано Инклузивниот тим.

При уписот на учениците во прво одделение се врши идентификација на учениците со посебни образовни потреби од стручниот соработник-психолог, педагог и одделенските раководители.

Постигањата на учениците се следат од страна на предметниот наставник, односно одделенскиот наставник и одделенскиот раководител. Во случај кога кај ученикот ќе се евидентира намалување на успехот при тоа се превземени сите мерки и активностии од страна на предметниот наставник, односно одделенскиот наставник и одделенскиот раководител, се известува психологот и педагогот на училиштето заради отпочнување на постапка за советување на родителите, по основ на намален успех.

За учениците кои се подготвуваат за натпревари се организира додатна настава кои покажуваат интерес и постигнуваат значителни резултати во одделни области.

Со годишната програма за работа на училиштето планирани се ученички натпревари. Училиштето преку разни форми на наставни и воннаставни активности им дава поддршка и помош на учесниците пред одржувањето на истите.

Во последните три учебни години, учениците на натпревари имаат освоени награди.

- Во 2016/17 има освоено награди и тоа: на општински 10, на регионални 8, на државно нема.

- Во 2017/18 има освоено награди и тоа: на општински 7, на регионални 3, на државно нема.

- Во 2018/19 има освоено награди и тоа: на општински 8, на регионални 4, на државно 1.

Најмногу од освоените награди се по ФЗО, математика, хемија, биологија, природни науки и англиски јазик.

Училиштето ги пофалува и наградува учениците кои постигнале добри резултати, односно во училиштето се прогласува ученик на генерација врз основа на Правилникот од МОН и интересен правилник. Наградувањето на учениците се врши врз основа на Одлука на одделенскиот и Наставничкиот Совет. Промовирањето на постигањата е на крајот на учебната година.

2.2 Задржување/осипување на ученици

Училиштето има податоци за опфатеност на учениците од реонот. Во училиштето се преземаат сите активности за целосна опфатеност на учениците, при тоа се остварува соработка со надлежните институции (Министерство за внатрешни работи, Здравствен дом – Свети Николе, Државен просветен инспекторат и локална заедница), за да се опфатат сите ученици од реонот.

Постои добра меѓусебна соработка на основните и средните училишта за опфатот на завршени деветто одделенци запишани во средните училишта во Република Македонија.

Училиштето систематски ја следи редовноста на учениците (според пол и етничка припадност), се анализираат причините за неоправдано и оправдано отсуство од наставата. Постојат споредбени анализи за бројот на оправдани и неоправдани изостаноци и редовноста на учениците. Вкупниот број на изостаноци (оправдани –неоправдани) за учебната 2016/2017 година е 32,8 по ученик, за 2017/2018 година е 42,8 по ученик и 2018/2019 година е 41,3 по ученик.

Во рамките на законската обврска стручната служба во училиштето ја остварува Програмата за Советување на родители со водење на уредна и комплетна документација. За последните три учебни години се направени вкупно 98 советувања по основ на намален успех во учењето, нередовност во наставата.

За учебната 2016/2017 година, се направени 58 советувања во 3 групи, 2017/2018 година, се направени 30 советувања во 3 групи, 2018/2019 година се направени 10 советувања во 3 групи. Поради неприсуство на повиканите родители на советување, во училиштето се организираат и индивидуални разговори со родителите.

Во училиштето во претходните три години се изречени 78 педагошка мерка и тоа педагошка мерка за намалено поведение, укор од одделенски раководител и писмени опомени. За учебната 2017/2018 година билке изречени 27- педагошки мерки и тоа 7- писмени опомени од одделенскиот раководител. 18 – намалено поведение, 2- преместување во друга паралелка. За учебната 2018/2019 година билке изречени 41- педагошки мерки и тоа 10- писмени опомени од одделенскиот раководител. 30 – намалено поведение, 1- преместување во друга паралелка.

Училиштето го следи осипувањето на учениците во училиштето, при тоа е забележано поголемо отстапување во однос на бројот на испишани ученици или вкупно 19 (поради иселување во друга општина и држава), во однос на придобени ученици кои се вкупно 12 во претходните три учебни години. Училиштето ги анализира причините но не е во состојба да го спречи осипувањето на учениците.

Во училиштето се води уредна евиденција и се поседуваат уредно пополнети преведници за заминати и новојдените ученици, а при тоа во целост се почитува постапноста при премин на ученици од едно училиште во друго.

2.3. Повторување на учениците

Во училиштето за учениците со една или две слаби оценки на крајот на учебната година се организира продолжителна настава.

Во изминатите три учебни години само еден ученик ја повторувал годината поради повеќе од три слаби..

Училиштето ги запознава учениците и родителите со политиката и правото за поднесување жалба при во однос на оценката. Во изминатиот период нема приговори од родители и ученици по одс на оценувањето.

3. УЧЕЊЕ И НАСТАВА

3.1 Планирања на наставниците

Во училиштето има пропишани приоди за планирање и утврдени процедури за поддршка и следење на планирањето на наставата од страна на директорот и стручната служба. Стручните соработници имаат изготвено инструмент за следење само на квалитетот на тематските планирањата со јасни критериуми, а наодите од следењето ги споделуваат индивидуално со наставниците. Инструментот на стручните соработници не содржи информации за навремено доставување на следниве планирања на наставниците: додатна и дополнителна настава, образование за животни вештини, интеграција на еко и мимо активности.

Училиштето има овозможува на наставниците користење на стручна литература и материјали за планирањето на наставните часови, советодавно-консултативна работа на стручната служба, семинари организирани од страна на Биро за развој на образованието, стручни совети како резултат на следење и анализа на дневните подготовки. Училиштето обезбедува поддршка на наставниците за вградување на целите од интегрирано образование и еколошките содржини во планирањата на наставниците.

Сите наставници имаат изготвени и доставени годишни и тематски планирања кај стручните соработници на почетокот од учебната година. Кај голем број наставници планирањата ги содржат неопходните елементи за успешна организација и реализација на наставата. За наставните предмети: математика, природни науки, биологија, хемија и физика се користат адаптираните наставни програми од Меѓународниот центар за наставни програми на Кембриџ. Наставниците редовно изготвуваат оперативен план за час кои ги содржат неопходните елементи за успешна организација и реализација на часот. Целите на наставата и начинот на оценување се јасни, но не сите наставници ги користат информациите од оценувањето за да ги идентификуваат потребите на учениците и да ги планираат следните чекори во учењето. Освен за редовната настава наставниците имаат изготвено планови за додатна настава, дополнителна настава, план за реализација на Програмата образование за животни вештини на одделенските часови, планови за користење на ИКТ во наставата со потенцирани Е-содржини, интегрирани еко содржини и содржини од проектот за меѓуетничка интеграција во образованието. Голем број од наставниците се придржуваат до дидактичките насоки согласно Упатството за начинот и формата на подготвување, планирање, задавање, реализирање и следење на домашните задачи на учениците од основното образование.

Наставниците разменуваат искуства и идеи на ниво на стручни активи во училиштето и со колеги од други училишта од општината. Изготвуваат програми и извештаи за работата на стручните активи во училиштето, а за состаноците се водат записници.

Распоредот на часови за предметна настава го изготвува наставник по математика, во соработка со директорот и со директорите и наставниците од други училишта кои дополнуваат настава во ова училиште. Во одделенска настава распоредот го изготвуваат одделенските наставници во соработка со предметни наставници. Училиштето навремено изработува распоред за додатна и дополнителна настава.

Во училиштето има изготвено правилници за поддршка и следење на планирањето на наставата од страна на директорот и стручните соработници.

Два до три пати во годината се следат планирањата на наставниците од страна на директорот и стручните соработници, а што се однесува до наставниците приправници каде потребата од поддршка на наставникот е поголема, во таков случај почесто се следат планирањата на наставникот.

Во училиштето се изготвени инструменти за следење на наставата од страна на директорот и стручните соработници, со однапред поставена цел и редовно се подготвува извештај на крајот од секое спроведено следење на планирањата.

За реализација на наставните програми наставниците изработуваат годишни, тематски и оперативни планови за реализација на наставниот час. Најголем број од планирањата ги содржат неопходните елементи кои овозможуваат успешна организација и реализација на наставниот час.

Планирањата кои ги изготвуваат наставниците содржат јасни насоки за тоа што се очекува учениците да научат и кои цели треба да се постигнат. Исто така, од оперативните планови за часот јасно може да се видат насоки за задавање на домашни задачи и за начинот на оценување и самооценување на учениците.

Во училиштето покрај редовната настава се планира и реализира дополнителна, додатна настава и воннаставни активности.

Постои меѓусебна комуникација во рамките на стручните активи и во соработка со стручните соработници, наставниците разменуваат искуства и идеи за планирањата и истите ги применуваат при изготвувањата на планирањата.

Постои соработка со други училишта и консултирање со стручни лица на ниво на Општината и пошироко.

Редовна пракса во училиштето е по учество на одредени обуки и семинари да се изврши десеминација и на останатите наставници кои се занимаваат со истата проблематика, односно во зависност од темата на обуката, се врши десеминација во рамки на самите активи.

3.2 Наставен процес

Голем број од наставниците ја реализираат наставата применувајќи различни наставни форми, методи, техники на оценување, наставни техники на учење и поучување со кои би ги развивале индивидуалните способности и потреби на учениците. Наставниците работат со учениците индивидуално, во група, во парови или со целата паралелка.

Од информатичко – компјутерска технологија училиштето располага со 3 - ЛЦД проектори, 1 смарт табла, 2 електронски табли, 5 функционални компјутери, 16 функционални монитори, 43 интел преносни компјутери (мали лап топ компјутери) функционални за одделенска настава распоредени во 10 училници . Со функционална компјутерска опрема се опремени 2 училници во централното училиште. Наставниците се обучени за употреба на ИКТ. Наставниците во планирањата имаат планирано реализација на наставни единици со примена на ИКТ и користење на линк и е-содржини . Употребата на ИКТ во наставата не е согласно предвидената динамика во Годишните планирања поради немање на услови за реализација. Училиштето нема систем за следење на примената на ИКТ во наставата.

Стручните соработници во училиштето и наставниците ги идентификуваат учениците со ПОП уште при уписот во прво одделение, користејќи соодветни инструменти и прибавувајќи потребни информации од родителите.

Со процесот на инклузија во редовна настава во училиштето нема ученици со посебни образовни потреби (со наод и мислење од соодветна институција). Училиштето има формирано училишен инклузивен тим бр.02-329/5 од 9.10.2019 година со програма за работа.

Наставниците ги запознаваат учениците со целите на учењето и очекуваните исходи. Учениците се поттикнуваат активно да учествуваат во наставата и поголем број наставници успеваат да создадат активна работна атмосфера.

Најголем број од наставниците се однесуваат со учениците на начин кој промовира взаемно почитување, помош, соработка, без да прават разлика меѓу учениците според пол, социјално потекло, етничка и религиска припадност.

Училиштето има пропишана процедура за следење на наставниот процес, согласно програмите за работа на директорот и стручната служба. Најмалку еднаш и по потреба повеќе пати во учебната година се врши посета на часови кај секој наставник. После посетата на час се разговара и забелешките се користат за подобрување на наставниот процес. Не се следат

часовите за реализација на додатна и дополнителна настава. Стручните соработници водат уредна евиденција од следењето на наставата.

3.3 Искуства на учениците од учењето

Учениците и родителите го доживуваат училиштето како безбедна средина за учење. Училиштен простор е естетски уреден, а визуелниот материјал и пишаните содржини во него го отсликуваат мултикултурниот/мултиетничкиот карактер на Република Северна Македонија. Трудовите на учениците се изложуваат на видни и соодветни места во училницата и во училиштето, и истите редовно се менуваат, но има можности за подобрување.

Учениците сметаат дека начинот на кој се учи во училиштето е интересен по одделни предмети и сметаат дека, не се што се учи е поврзано со секојдневието, применливо и корисно во реалниот живот и ги оспособува за активно учество во демократско и мултикултурно општество. За време на часот поголем број наставници ги охрабруваат учениците самостојно и критички да мислат, да поставуваат прашања и да изведуваат заклучоци за она што го учат. Наставниците не ги искажуваат слабите страни на учениците пред други ученици.

Учениците сметаат дека имаат можност да го кажат своето мислење и тоа да биде земено предвид. Ученичкиот парламент има изготвено програма за работа која се реализира под менторство на психологот и педагогот. Од одржаните состаноци се водат записници. Членовите согласно програмата ги разгледуваат извештаите за постигањата на учениците на тромесечие, полугодие и на крајот на годината; дискутираат за начинот на оценување, хигиената, изостаноците, учествуваат во организација на Детската недела, новогодишно украсување на училиштето, како и во одбележување на значајни датуми.

Учениците сметаат дека интеракцијата меѓу учениците е добра. Училиштето низ организирани форми поттикнува и мотивира соработка меѓу учениците во и надвор од наставата.

3.4 Задоволување на потребите на учениците

Наставниот кадар и стручните соработници ги идентификуваат образовните потреби како и пречки во процесот на учење на учениците, но потребни се повеќе активности за исполнување на потребите и отстранување на пречките.

Со учениците кои имаат потешкотии во учењето работат стручните соработници (психолог и педагог). Се организира дополнителна настава која се реализира кај најголем број од наставниците во одделенска настава. Поради големиот број на часови во редовна настава и организираниот превоз, дополнителната настава во предметна настава не се реализира во целост. Подршката на учениците со потешкотии во учењето во редовна настава, во смисла на задавање на диференцирани задачи за време на часовите како и за домашна работа се применува од мал број наставници.

Училиштето води грижа и за надарените и талентирани ученици. Стручните соработници изготвиле програма и акционен план за работа со овие ученици. Во училиштето се организира додатна настава најчесто како подготовка на учениците за учества на натпревари.

Училиштето ги ангажира учениците во воннаставни активности, општествено корисна работа, учество на општински, регионални и државни натпревари, учество на интерни конкурси, како и конкурси организирани од општината, со што се поттикнува и мотивира нивниот личен напредок.

3.5 Оценувањето како дел од наставата

Училиштето ги применува позитивните законски и подзаконски прописи што го регулираат оценувањето на учениците. Најголем број од наставници се обучени за примена на стандардите во оценувањето. Голем број од наставниците при оценувањето се раководат од стандардите и критериумите за оценување дадени во националните наставни планови по наставните предмети. Учениците и родителите се запознати со критериумите за оценување, но сметаат

дека на крајот на учебната година се ставаат повисоки оценки кај дел од учениците кои во текот на годината не покажале одговорен однос кон учењето.

Голем број од наставниците користат разновидни инструменти и методи за оценување. Оценувањето е јавно, образложено и транспарентно.

Наставниците им даваат повратни информации на учениците за нивната работа и насоки за подобрување на постигањата. Не сите наставници ги користат информациите добиени од оценувањето за да го подобрат планирањето и реализацијата на наставата.

3.6 Известување за напредокот на учениците

Училиштето има утврдено систем на активности за известување на родителите за напредокот на нивните деца. Се врши прибирање на информации за постигањата, напредокот и редовноста на учениците и на транспарентен начин се известуваат родителите и учениците за оценката и се даваат препораки за подобрување на постигањата на учениците. До родителите редовно се доставуваат евидентни листови за постигањата на учениците по квалификациони периоди. За успехот и постигнатите резултати се расправа на организирани индивидуални или групни родителски средби, а е организиран и отворен ден за средба со наставници и родители секој последен четврток во месецот.

Родителите добиваат и пишани извештаи за напредокот на своето дете по секој наставен предмет. Наставниците го водат и редовно го ажурираат електронскиот дневник, а мал број на родители имаат пристап до него.

4. ПОДДРШКАТА / ПОМОШТА НА УЧЕНИЦИТЕ

4.1 Свкупната грижа кон учениците

Училиштето и училничкиот простор е уреден и безбеден. Инфраструктурата во училиштето (мебелот, скалите, подовите, ходниците, покривот, прозорците, дворот, шахтите, струјните места) е безбедна и не претставува потенцијална опасност за повреди на учениците. Обновен е дел од електричната инсталација во изминатиот период, а осветлувањето е обновено со нови штедливи лед светилки во централното училиште. Училиштето располага со 11 противпожарни апарати кои редовно се сервисираат. Во училиштатата нема хидранти како заштита од пожари, освен во училиштето во с.Мустафино. На објектите има громобранска инсталација, за која во училиштето има доказ од извршена контрола за исправност. Училишните дворови како во централното така и во подрачните училишта се оградени и хортикултурно се уредени, а за дополнителна заштита на имотот, учениците и вработените, во училиштето е поставен видео надзор со 9 камери. Во вечерните часови објектите не се обезбедени со чуварска служба за нивна физичка заштита. Во училиштето има обучен кадар (4 наставници со сертификати) за давање прва помош на учениците при несреќни случаи во училиштето. Училиштето има интересен акт за постапување во случај на елементарни непогоди, но во последните три години не е изведува симулација.

Превенцијата од насилство во училиштето е добра, а училиштето има усвоено Кодекс за ученици, наставници и родители, куќен ред, правилник за изрекување на педагошки мерки за учениците со кои доумнети се запознати сите структури во училиштето со спречување на било какви девијантни појави и нивно превентивно спречување и санкционирање. Превенција од насилство е дел од програмите на педагогот и психологот на училиштето кои организираат и реализираат пригодни предавања на тема превенција од насилство. Има примери на одржани работилници, трибини на тема превенција од насилство реализирани со ученици и родители, а во кои понекогаш се вклучени и надворешни соработници. Целта е да се запонаат учениците со различните облици на насилство психичко и физичко и како да се заштитат од истото. правилникот за педагошки мерки со кој се санкционира секаков облик на насилство. Во училиштето за време на одморите организирани се дежурства од страна на наставници според однапред утврден распоред на дежурства, а влезот е контролиран од еден задолжен одржувач на хигиена. На голем одмор има дежурни наставници и во дворот на училиштето. Училиштето има обучен тим на наставници од проектот за превенција од насилно однесување во училиштата. Согласно правилникот за изрекување на педагошки мерки во училиштето се санкционира секаков вид на насилство. Училиштето има пишани процедури за регистрирање и отстранување на појава на негативно дејствување. Во последни неколку години во училиштето не е регистриран случај на психичко или физичко малтретирање помеѓу ученици и од страна на наставници.

Добро се почитува забраната за пушење во објектот на училиштето. Има ознаки видно истакнати во холите, пред влезот, и во канцелариите. Наставниците истакнуват дека нема појава на злоупотреба со пушење во просториите на училиштето, нема појава на злоупотреба со алкохол од учениците и вработените и нема регистрирана, ниту пак појава на употреба на дрога. Секоја девијантна појава се санкционира според соодветни законски прописи. Училиштето во соработка со службите на МВР-Свети Николе, матичните лекари и црвениот крст, се организираат предавања и презентации кои имаат за цел запознавање на учениците со овие пороци и последиците од нив.

Во централното како и во подрачните училишта не се врши доставување на храна во вид на бели пецива за учениците. Учениците се снабдуваат од колонијални продавници во близина на дворот на училиштето кои продават и прехранбени производи. Училиштето нема увид за храната која им се нуди на учениците. Во програмските документи на училиштето предвидени се содржини за здрава исхрана на учениците кои редовно се реализираат преку соодветни наставни

предмети, образование за животни вештини која програа се реализира за време на часот на одделенската заедница на паралелката, а се организираат и разни манифестации од трана на училиштето во соработка со родителите за здрава исхрана на нивните деца. Значителен број на ученици храна и вода носат приготвено од своите родители.

Во училиштето нема ученици со телесни пречки во развојот. Во зградата на училиштето има пристапна рампа на влезот за движење на лица со телесни пречки во развојот но таа е ограничена само за приземјето и нема прилагодено снтарна кабина за деца со телесни пречки во физичкиот развој.

Наставниците и стручната служба идентификација на ученици –социјални случаи ја вршат преку издадени потврди за социјална помош од страна на центарот за социјални работи. Голем број од родителите имаат земено потврди заради остварување на права за социјална помош.

Училиштето повремено спроведуваат активности за грижа за сите ученици кои потекнуваат од социјално загрозувани семејства, во кои се вклучуваат родителите преку советот на родители и нивните деца преку собирање и дарување алишта, училишен прибор, обувки, а преку Црвениот крст е организираат и собирни акции во храна и алишта. Има примери повремена солидарна помош од НВО кои делуваат во Република Македонија, истите организират помош во снабдување со училишен прибор на дел од учениците од социјално загрозувани семејства.

4.2 Здравје

Хигиената во и надвор од училиштето е добра. Хигиената во просториите од објектот (училниците, ходниците и др) се одржува редовно во текот на денот и по завршување на наставата. Влажно бришење на подови се врши редовно по двапати, а во најфреквентни делови и повеќепати на ден, но задолжително по завршување на наставата. За заштита на здравјето училиштето постапува по препораките и насоките на санитарната инспекција во врска со одржувањето на хигиената во училиштето и заштитата од заразни болести и има извршена дезинфекција, дезинсекција и дератизација. Идентификација на здравствени проблеми кај учениците ја вршат одделенски раководители кај кои најчесто се пријавуваат здравствените проблеми, наставниците во комуникација со родителите, а за некои здравствени проблеми, стручни лица од здравствените установи. Училиштето има програма за здравствена заштита која е дел од Годишната програма на училиштето, како и програма за заштита од заразни болести кои се спроведуваат од страна на вработените во училиштето, како и од доктори и други здравствени работници по пат на предавања, дебати и делење на флаери, како и во рамките на еко проектот на точките на акција кои се однесуваат на здравјето и во склад со еко календарот со одбележување на светски ден на здравјето. Часовите за здравствена едукација се евидентираат во дневник на паралелката. Повремено се организират предавања од стручни лица однадвор. Предавањата се реализират на одделенскиот час или по часови. Систематски прегледи кај учениците се организираат во соработка со овластена здравствена организација и тие се редовни со многу добар одзив кај учениците. Оваа учебна година треба да се реализира со прво трето петто седмо и девто одделение. Во училиштето редовно се вршат систематските прегледи на вработените на секој две години и истото е потврдено со извештаи и мислења од институцијата која ги има извршено систематските прегледи.

Во училиштето се води добра евиденција за отсуство на ученици поради здравствени проблеми. Училиштето има договорени процедури за грижа за учениците кои заради хронично заболување или посериозни повреди подолго време отсуствуваат од редовната настава. Процедурите се спроведуваат во практиката на иницијатива на одделенскиот/класниот раководител или предметниот наставник, во соработка со родителите и другите релевантни институции, здравствените установи и Центарот за социјална работа.

4.3 Советодавна помош на учениците

Грижата на училиштето за професионалната ориентација на учениците од деветто одделение делумно задоволува. За таа цел училиштето има изготвено програма за професионална ориентација на учениците, но нема доволно обучен кадар за нејзина целосна имплементација. Помошта за понатамошно образование воглавном е индивидуална од страна на поедини предметни наставници преку идентификување на учениците кои учествуваат на додатната настава, слободните ученички активности и натпревари и поттикнувајќи ги и мотивирајќи ги учениците во нивното понатамошно образование. Советодавна помош учениците добиваат на барање на средните училишта при презентирање на нивните струки и занимања. При претставувањето на средните училишта се нудат само општи информации.

Во училиштето има договорна процедура за навремено откривање на ученици со емоционални потешкотии. Во училиштето се води грижа за ученици со емоционални потешкотии, и тоа се прави преку поединечни советодавни разговори од страна на одделенските раководители и стручната служба на училиштето. Им се дава помош на овие ученици, а повремено се вклучуваат и родителите.

4.4 Следење на напредокот

Наставниците во целина го следат напредокот на учениците и нивниот индивидуален интелектуален, социјален, емоционален, напредок преку дневник на паралелка, евидентни листови, досиеја на учениците и личната евиденција на наставниците. Таа евиденцијата им е достапна на учениците и на родителите. Запознавањето се врши преку родителски средби, евидентни листови, свидетелствата, прегледи за учество во слободните ученички активности и регистар за учество и посета на учениците на ученичките натпревари, изложби, конкурси и други манифестации.

Стручната служба повремено води евиденција за напредокот на учениците за секој ученик посебно и врши споредба на успехот по паралелки. Резултатите од анализите се користат за подобрување на воспитно образовниот процес. Психологот на училиштето работи на откривање на талентирни ученици и на ученици со интелектуални, емоционални и социјални потешкотии и им дава стручна помош во надминување на проблемите.

5. УЧИЛИШНАТА КЛИМА И ОДНЕСУВАЊЕТО ВО УЧИЛИШТЕТО

5.1. Училишна клима и односите во училиштето

Училиштето во својот реон преставува образовен, културен, спортски и забавен центар, односно, промотор на случувањата и напредокот во образованието, спортот и културата. Училиштето во средината каде работи има стекнато имиџ на добро училиште за што се согласуваат учениците, родителите, наставниците, стручните соработници и раководниот орган во училиштето. Истото е препознатливо по добриот квалитет на работа и постигањата на учениците во различни области, но добри се постигањата на учениците и во воннаставните активности. Училиштето е инклузивно се залага за зголемување на грижата за здравјето и безбедноста на сите ученици па и за учениците со посебни образовни потреби, ја негува родовата еднаквост и мултикултурализмот за што има остварено добра соработка со ООУ „Рилиндија“ Општина Лојане, а во последните три години со ООУ „Драга Стојанова“ Сопиште. Најголемиот број од вработените со својата работа и однесување придонесуваат за афирмација на училиштето, ја познаваат мисијата и визијата на училиштето и се залагаат за зајакнување на партиципацијата на учениците, родителите и заедницата во училишниот живот. Најголемиот дел од наставниот кадар ужива добар респект кај родителите и учениците и најголемиот дел од наставниците и учениците се идентификуваат со училиштето.

Училиштето има изготвено кодекс за ученици, наставници, родители и други вработени, еко кодекс како и куќен ред за однесување во училиштето. Училиштето има изготвено и кодекс за оценување на учениците кој е прифатен од раководниот тим и најголемиот број на наставници. Истите по правило се почитуваат и како документи се усоеени од Училишниот одбор. Во нивното донесување биле вклучени сите релевантни фактори преку формалните органи и се истакнати на видно место во училиштето. Училиштето има пропишани процедури за реагирање во случај на прекршување на правилата на однесување пропишани со кодексите и таквите процедури се спроведуваат во пракса.

Во училиштето постои позитивна клима на взаемно разбирање и почитување помеѓу наставниците, наставниците и учениците со многу мали исклучоци. Оваа се однесува и за учениците од различна родова, социјална и етничка припадност. Во училиштето постои професионална соработка меѓу вработените. Раководниот и наставниот кадар има важна улога во воспоставување и почитување на односите меѓу наставниците и учениците, а исто така и соработката помеѓу стручните служби со раководниот кадар и наставниците и учениците е постојана. Вработените ги упатуваат учениците да се грижат за училиштето и едни за други. Сите ученици (без оглед на способностите, родот, етничката припадност, верата и социјалното потеклото) се чувствуваат безбедни и прифатени од возрасните и од другите ученици во училиштето.

Дисциплината на учениците во училиштето е добра со мали исклучоци. Во спроведената анкета најголемиот број на наставници, ученици и родители истакнаа дека училиштето може успешно да се справи со не дисциплината. Вработените во училиштето се грижат за безбедноста на учениците за време на одморите. Во случаите на поголемо нарушување на дисциплината се изрекуваат педагошки мерки.

Учениците се навремено и добро информирани за работите во училиштето и повремено учествуваат и во донесување на одлуки што се од нивен интерес преку ученичката заедница на ниво на паралелка и ученичкиот парламент на ниво на училиште. Од почетокот на учебната 2019/20 година училиштето има превземено мерки и активности да ги вклучи учениците во работата на стручните органи и органот на управување и за таа намена во демократска постака се избрани членови од училишниот парламент во овие органи.

Училишната клима и односите во училиштето се добри.

5.2 Прововирањето на постигањата

Училиштето превзема добри активности за промовирање на постигањата на учениците преку Фејсбук профилот на училиштето, училишниот билтен, веб страната на општинта, локалните медиуми, Македонската радио телевизија, патрониот празник и активности во рамките на локалната заедница. Поголемиот број од наставниот кадар успешно ја организира средината за учење со поставување јасни и високи очекувања во однос на постигањата, редовноста и дисциплината на учениците. Учениците имаат аспирации за повисоки постигања на ниво на паралелка и училиште. За време на наставата, поголем број од наставниот кадар успешно го користи пофалувањето како начин за мотивирање на учениците, а посебно во одделенска настава. Училиштето има усвоено систем на вредности и начин на промовирање на личните постигања на сите ученици во рамките на училиштето, локална средина и пошироко во рамките на општината и републиката. Учениците имаат можности, согласно со своите способности и интереси, да ги изразат своите креативни потенцијали во наставата, а посебно во воннаставните активности и училишните натпревари на сите нивоа.

Училиштето води политика на поттикнување на наставниот кадар и учениците да учествуваат и да постигнуваат успех на натпревари на локално, регионално и национално ниво. Училиштето има изградено ситем за наградување на ученици кои постигнале успех и договорен систем за наставниците кои го помогнале тоа во сите области преку кои го промовирале училиштето но наградите се симболични и во рамки на расположливите финансиски можности, но и покрај тоа значителен дел од наставниците се мотивирани и земаат учество со своите ученици на разни наградни конкурси, натпреварувања од општински, регионални и републички карактер.

5.3 Еднаквоста и правичноста

Составот на учениците во училиштето е од различни етнички состав: најголемиот број се Македонци а многу мал број рециси незначителен на Власи, а социјалната структура на учениците е различна. Во училиштето добро се промовира еднаквоста и правичноста како темелна вредност, Во училиштето добро се води сметка за заштита од дискриминација. Вработените во училиштето подеднакво се однесуваат кон сите ученици, независно од национална припадност, полот, социјалното потекло и способностите за активностите на часот и за активностите вон часовите. Вработените во училиштето ги знаат и ги почитуваат правата на децата. Во училиштето сите ученици, независно од нивниот пол, интелектуални или етнички разлики, подеднакво се третираат. Подеднакво се третирани и учениците со различни способности и ученици со потешкотии во учењето. Училиштето ги поттикнува учениците да ги практикуваат своите права и ги заштитува во случај на нивно нарушување. Учениците со детските права се запознаваат уште од најмала возраст преку дел од наставните содржини и предмети и на часот на одделенската заедница од програмата на животни вештини. Дел од наставниците учествувале во реализација на разни проекти во кои е вклучено прашањето за правата на детето кои искуства ги имплементираат во секојдневната работа. Сите расположиви ресурсни капацитети подеднакво се достапни за сите ученици опремата е достапна за сите ученици, без разлика на социјален статус. Добро се применува единствена политика за пофалбени мерки и наградување и педагошки мерки на ученици. Подеднакво на сите ученици (машки или женски, или различита етничка припадност или социјален статус) се пружа помош и поддршка од наставниците, стручна служба, органите и раководството на училиштето.

Училиштето добро води политика на позитивно вреднување и промовирање на родовата, етничката, културната, верската и јазичната разновидност меѓу учениците во и надвор од училиштето. Училиштето е вклучено во Проектот за меѓуетничка интеграција во образованието и најголем број од наставниците превземаат мерки и активности за интеграција во редовната настава. Учениците во редовната настава се учат да ја почитуваат културата и традицијата на

другите етнички заедници. Преку проектот за Меѓуетничка интеграција во образованието во централното училиштето е извршени се повеќе инфраструктурни зафати.

5.4. Партнерски однос со родителите и со локалната заедница

Училиштето превзема бројни активности за што поголемо вклучување на родителите во воспитно-образовната работа на сите нивоа, но и покрај тоа, родителите во работата на училиштето учествуваат главно преку родителски средби, советот на родители и училиштен одбор. Родителите се вклучени во реализација на различни проекти организирани и реализирани од страна на училиштето. Советот на родители како една од формите на соработка помеѓу училиштето и родителите, не функционира на ниво на паралелка, а на ниво на училиште ретко одржува состаноци. Во учебната 2018/19 година има реализирано 4 состаноци. Советот на родители има донесено деловник за работа. Училиштето дава иницијатива за организирање на едукативни состаноци или работилници со родители за нивно поуспешно вклопување во животот на училиштето, но интересот на дел од родителите е мал заради нивната професионална ангажираност. Мерките што ги превзема училиштето не се ефективни за решавање на состојбите. Комуникацијата со поголем дел на родителите со училиштето се сведува главно на две организирани родителски средби во полугодие. На родителските средби присуствуваат поголем број од родителите, но има родители кои заради немање на слободно време поретко доаѓаат во училиштето и не превземаат актина улога во решавање на прашања значајни за работата на училиштето. Училиштето е отворено секој ден за секаков вид на соработка со родителите. Во такви случаи родителите се добро прифатени од страна на наставниот кадар и директорот на училиштето. Родителите преку брошура се запознати со програмата за работа на училиштето како и со правата и обврските на учениците и организацијата на училиштето

Училиштето добро соработува со локалната заедница и учествува во одбележувањето на одредени значајни настани (историски, културни, спортски и други). Училиштето остварува добра соработка со локалната самоуправа преку учество во креирање и реализирање на сопствени програми и програми организирани од локалната самоуправа по повод на значајни празници и настани. Остварува добра соработка со други училишта во рамки на општината, и на државно ниво со партнер училиште за меѓуетничка интеграција во образованието. Добра е соработката на училиштето со граѓанскиот сектор, а потребно е подобрување на соработката со деловната заедница.

Континуирано соработува со Министерството за образование и наука, Бирото за развој на образование, Државниот иситен центар, Државниот просветен инспекторат, Центарот за социјални работи од Св. Николе, Министерството за внатрешни работи ПС Св. Николе, Црвениот крст, Домот на културата, Здравствен дом, Градска библиотека Св. Николе.

6. РЕСУРСИ

6.1 Сместување и просторни капацитети

Училишниот простор ги исполнува условите за изведување на настава. Постојат просторни услови за одвивање на работата на наставничкиот кадар и за организирање воннаставни активности за учениците. Училишните згради се од тврда градба.

Училиштето работи во 5 училишни објекти со бруто површина од 26590 м² и нето површина од 4090 м², а објектите се следни: Централно училиште во с.Ерџелија и 4 подрачни училишта во с.Мустафино, с.Кадрифаково, с.Амзабегово и с.Пеширово.

Централното училиште е изградено во 1956 година од тврда градба, има 12 училници, 4 административни канцеларии, 1 импровизирана фискултурна сала, 1 библиотека, 1 работилница, наставничка канцеларија, хол, ходници, меѓуспратни скали, помошни простории со вкупно површина 2659 м². Училишниот двор зафаќа површина од 17 334 м², е уреден со трева и дрвја кои редовно се одржуваат. Училиштето е целосно оградено. Во склоп на училишниот двор има изградено игралиште за мал фудбал и кошарка и тревнато игралиште за фудбал наменето за наставни и спортски активности. Во дворот има детско игралиште со опрема за игри на деца и уреден дел за спомен обележје. Затоплување во Централна зграда е со систем за парно затоплување на нафта.

ПУ с.Мустафино, објектот е од цврста градба, со 944м² и дворна површина од 1380м², располага со 5 училници, 1 наставничка канцеларија, ходник и санитарни јазли во училиштето, се затоплува со парно греење на нафта. Училнички простор доволно голем во однос на бројот на ученици. Дворот е заграден и поголем дел е со зелена површина. За реализација на физичко образование се користи спортски асвалтиран терен, кој е наменет и за месното население.

Подрачното училиште во с.Кадрифаково е објект од цврста градба изграден 2004 година, со површина од 124м², располага со 2 училници, 1 мала канцеларија за наставници, ходник и санитарни јазли во објектот. Училишниот двор е со површина од 368 м², истиот е заграден и е со зелена тревната површина, нема изградени спортски терени и игралишта.

Подрачното училиште во с.Амзабегово е од цврста градба, со 221м² и површина на дворот 120м². Во објектот има 4 училници и 1 наставничка канцеларија и санитарни јазли во склоп на училиштето. Дворот е заграден, не е извршена легализација и ограничување на дворната површина-постапката е во тек со поднесено барање од страна на Општината. Нема спортски терени.

Подрачното училиште во с.Пеширово е од тврда градба со површина од 141м² и двор од 4000м². Во објектот има 2 училници, 1 наставничка канцеларија и санитарни јазли. Во дворот има игралиште за спорт и настава по физичко и здравствено образование, дворот е делумно заграден.

Просторните услови се прилагодени и се пријатни за одвивање на настава, за работа на наставен кадар и за организирање на воннаставни активности. Повеќето училници се естетски и тематски уредени со најразлични изработки од учениците (сидни весници, плакати, нагледни средства, пораки и сл.).

Училишниот простор се користи по однапред изготвен распоред, во сите објекти се работи во една смена. Училничкиот простор е прилагоден според возраста на учениците.

Училиштето има недостаток на просторни услови за реализација на часови по физичко и здравствено образование, поради немање на спортска сала во централното училиште и немање на изградени спортски терени во подрачните училишта.

Училниците се опремени со потребниот училишен инвентар. Училиштето се загрева со сопствено парно греење на течни горива.

6.2 Наставни средства и материјали

Училиштето располага со стручна литература и наставни средства и помагала по норматив по сите наставни предмети. Училиштето ги утврдува потребите за наставни средства и помагала, вклучувајќи книги, аудиовизуелна и ИКТ опрема, истите континуирано ги обновува за да соодветствуваат на современите наставни текови за реализирање на воспитно – образовниот процес согласно планираните ресурси. Наставниците и учениците знаат кои наставни средства и материјали им се на располагање и ефективно и ефикасно ги користат во наставата и во учењето. Учењето и наставата кај мал број на наставници е со користење на ИКТ опрема.

Училиштето има и училишна библиотека, која е сместена во една просторија во централното училиште. Библиотеката располага со околу 8.963 книги од кои наслови 1822, лектирни изданиа 70, Број на примероци по насловни изданиа 1259 и слободна литература 7704. Библиотеката е функционална и се води библиотечна евиденција во инвентарна книга. Во библиотеката во централно училиште работи наставник по одделенска настава. Библиотеката е отворена од 7-15 часот. Работното време на библиотеката овозможува пристап на учениците за време на престој во училиштето.

Во училиштето има воспоставени договорни процедури за утврдување на потреби од наставни средства и помагала. Наставниците во договор со директорот ги утврдуваат потребите од наставни средства и помагала, наставни материјали и други потреби. Раководството ги одредува приоритети за снабдување според финансиските можности.

6.3 Обезбедување на потребен кадар

За реализирање на наставниот план и програма, во училиштето е обезбеден доволен број на наставен кадар, со што воспитно-образовниот процес се реализира комплетно.

Во училиштето има вкупно 47 вработени. Вкупниот број на вработени се распределени на следните работни места: 1 директор, 2 административни работници, 4 стручни соработници, 8 технички персонал и 32 наставници.

Наставниот кадар брои вкупно 32 наставници, квалификувани и оспособени да ги превземат одговорностите во наставата и воннаставните активности, согласно потребите на учениците и училиштето во целина. Од вкупниот број на наставници 21 наставници се на неопределено работно време и 11 наставници се на определено работно време (од нив приправници се еден наставник по одделенска настава и еден стручен соработник библиотекар). Во однос на степенот на завршено образование, структурата на наставниот кадар е следна: 27 наставници се со завршено високо образование, 4 наставници се со завршено вишо образование и еден магистер.

Скоро сите наставници се со соодветна стручна спрема согласно ЗОО и според нормативите за наставен кадар, освен наставниците по наставниот предмет информатика и германски јазик.

Стручната служба односно педагогот и психологот на училиштето им помагаат на наставниците во организација на наставата.

Во училиштето се почитува работното време од страна на наставниците и другите вработени и се следи електронски и од страна на директорот и стручната служба на училиштето.

При отсуство на наставниот кадар се води грижа замената да биде соодветна и навремена.

6.4 Кадар и следење на развојните потреби на кадарот

Во училиштето следењето на кариерниот развој на вработените наставници и стручни соработници е континуирано. За секој наставник и стручен соработник постои ажурирано професионално досие, кое е во согласност со Правилникот за водење на професионално досие на наставник и стручен соработник во основно образование.

Развојните потреби на наставниците се утврдуваат преку анкетирање, самоизјаснување и утврдување на потребите, преку следење на наставниците при посета на часови од страна на раководниот кадар и стручната служба.

Наставниците редовно ги посетуваат сите предавања, семинари и обуки кои се реализирани во училиштето и надвор од него од МОН, БРО и Националната агенција. Избор на наставник, да посетува некој семинар или обука, најчесто се врши на Наставнички совет и преку спроведена анкета. Посетителот на стручно усовршување има обврска да изврши дисеминација или презентирање на работата од семинарот.

Во училиштето се води евиденција за спроведени обуки – семинари за наставници во рамките на стручното усовршување на наставниците.

Стручната служба континуирано ги следи усовршувањата и развојот на наставниците, нивните досегашни обуки и семинари, како и потребите за стручно усовршување.

Во претходните три години, мал број на наставници поминале стручни усовршувања, од повеќе области. Училиштето ја почитува законската регулатива за професионален развој на кадарот, а има и внатрешни механизми за оддавање признанија на кадарот, што внесува ефективни иновации во работата.

За наставници со статус на приправници, се постапува согласно со Законот.

6.5 Финансиско работење

Управувањето, раководењето и финансиското работење во училиштето е во рамките на законските норми и прописи. Училиштето има донесено Финансиски план за 2019 година и усвоена завршна сметка за 2018 година.

Планот за јавни набавки за 2019 година е со бр.05-34/1 од 23.01.2019 година и истиот е усогласен со Законот за јавни набавки. Во врска со јавните набавки, училиштето има формирано Комисија за јавни набавки, во која е вклучен член од Училишниот одбор. Буџетот се користи наменски и за креативни цели што се фокусирани на подобрување на квалитетот на наставата и учењето и развојот на училиштето во целина.

За финансиското работење училиштето ги информира органите и телата во училиштето, како и локалната власт преку полугодишниот и годишниот извештај.

7. УПРАВУВАЊЕ/ РАКОВОДЕЊЕ СО УЧИЛИШТЕТО И КРЕИРАЊЕ НА ПОЛИТИКА НА УЧИЛИШТЕТО

7.1. Управување/ раководење со училиштето

Управувањето и раководењето со училиштето е добро. Училишниот одбор е конституиран согласно новата законска регулатива. Членовите од Совет на родители немаат Решение како и двата претставници од ученичкиот парламент. Новиот состав на УО до денот на надзорот немаат одржано седница. Училишниот одбор ги извршува своите законски обврски, презема конкретни чекори за идентификување на состојбите, поставување на приоритети и предлагање иницијативи и активности за подобрување на постигањата на учениците како и на целокупниот воспитно-образовен процес.

Училишниот одбор е вклучен во креирањето политики за еколошка едукација и се залага за афирмирање на инклузивноста и меѓуетничката интеграција во образованието.

Училишниот одбор има сопствена Годишна програма која е составен дел на Годишната програма за работа на училиштето. Училишниот одбор има регулирано во актите за неговата работа и воспоставена процедура со што, кога и како ќе ги информира за својата работа другите субјекти вклучени во воспитно-образовниот процес. Училишниот одбор работи транспарентно и има воспоставено партнерски однос со раководниот орган на училиштето и другите структури. Училиштето нема обезбедено обука за членовите на Училишниот одбор заради успешно извршување на улогата на управување, но истите се раководат по прирачниците кои им се доставени од МОН.

Училишниот одбор има сопствен Деловник за работа, донесен на 07.09.2010 година, заведен со арх.бр. 03-308/8, истиот е преработен во согласност со новите законски измени.

Училиштето има изготвено Статут со број 0101-104/4 од 25.03.2019 година, за кое има согласност од Министерството за образование и наука Скопје со УП1 бр. 18-896 од 05.05.2019 година.

Состаноците се добро организирани, членовите уредно и навремено се покануваат и секогаш се обезбедува потребното мнозинство за работа. За одржаните состаноци се водат Записници и истите се усвојуваат на секоја наредна седница. Училишниот одбор донесува одлуки, дава мислења, разгледува финансиски планови и извештаи.

Соработката на Училишниот одбор со родителите, директорот и локалната самоуправа е добра.

Директорот на училиштето е избран со Решение на Градоначалникот на Општина Свети Николе, со бр. 0901 – 427/5 од 15.11.2017 година.

Директорот на училиштето има изготвено Годишна програма за работа, која е составен дел на Годишната програма за работа на училиштето, добро ја организира и следи реализацијата на наставата и обезбедува наменско и транспарентно трошење на финансиските средства.

Раководниот орган објективно ги оценува квалитетите на вработените и нивниот придонес во работата на училиштето, знае да ја промовира добрата практика што постои во училиштето, доволно е критичен кон оние кои помалку, или воопшто не придонесуваат за квалитетот на образовниот процес. Во текот на неговиот мандат има изречено укажувања на вработени за несоодветно однесување.

Директорот во своето работење се потпира на тимската работа, формирајќи повеќе тимови за разни подрачја од работењето, како што се тимови за: Самоевалуација, изготвување на Програма за развој на училиштето, Еко програма, МИО програма и друго.

Директорот на училиштето има јасна визија за тоа што се треба да се преземе и кои се приоритетите за побрзо напредување на целокупниот воспитно-образовен процес и за постигање на поголеми резултати.

Во Програмата за развој на училиштето и во Годишната програма за работа за оваа учебна година, јасно се зацртани визијата и мисијата на училиштето, но не се конкретно определени стратешките цели и задачи, како и приоритетите за развој по години.

Програмата за развој на училиштето е изготвена за временски период од 4 години, што е во согласност со одредбите на Законот за основно образование со бр 01-435/1 од 29.09.2017 до 2021 година.

Резултатите од Самоевалуацијата, се имплементираат во Програмата за развој на училиштето, делумно целите се опфатени, активностите и конкретните цели поставени во конкретна рамка на време на реализација со единствена цел трендот на подобрување на целокупната работа да продолжи, без надолни осцилации. Директорот реализирал повеќе активности, најголем дел за подобрување и осовременување на инфраструктурата во училиштето, но и за подобрување на квалитетот на воспитно – образовниот процес на училиштето.

Директорот обезбедува наменско и транспарентно трошење на финансиските средства.

Покрај средствата од МОН училиштето обезбедува и дополнителни средства од општина Свети Николе. Директорот учествува во работата на Наставнички Совет, соработува со родители, Градоначалникот и Совет на Општина како и со деловната заедница.

Директорот има визија за подобрување на условите за работа во училиштето, особено во делот на инфраструктурата и обезбедување нагледни средства за подобрување на квалитетот на наставата.

7.2 Цели и креирање на образовна политика

Училиштето своите цели ги дефинира во согласност со целите на државната и локалната образовна политика. Целите се прецизни и јасни и се фокусирани на квалитетот на наставата, овозможувајќи професионален развој на наставниците и на постигањата на сите ученици. Вработените, родителите и учениците активно учествуваат во креирањето на целите начелата и вредностите на училиштето и се запознаени со нивното остварување и подобрување.

Локалната образовна политика се спроведува преку активности за соработка со родителите, опфат и следење на редовност на учениците и вклучување во локални манифестации и настани.

Државните политики во училиштето се спроведуваат преку реализација на наставните планови и програми, дополнителна и додатна настава, слободни ученички и воннаставни активности. Во училиштето се реализираат и насоките од Министерството за образование и наука за заеднички активности на наставниците, родителите и учениците.

Проекти од Министерството за образование и наука кои се реализираат во училиштето се интеграција на еколошкото образование во образовниот систем, како и обуките и семинарите на наставниците организирани од Министерот за образование и наука и Биро за развој на образованието, а од 2013/2014 година, е вклучено во “Меѓуетничка интеграција во образованието”.

Училиштето ги реализира проектите од Министерство за образование и наука и тоа: „Инклузивни партнерства во заедниците“, Меѓуетничка интеграција во образованието со вклученост на родители, спонзорирано од USAID, со партнер училиште ООУ „ Драга Стојанова“-општина Сопиште, Скопје), подржано од Министерството за образование и наука и Заедничка грижа за правилно насочување на учениците“. Вклучени се во пилот проектот „ Учење на 21 век“, за препознавање и мапирање на вештините за критично размислување и решавање на проблеми. Од проектот имат доделено 20 mikro Biti, кој се применуваат во наставата.

Проекти со Локалната самоуправа „Полицијата и Граѓаните, „Засади дрво не биди трупец“, „ Светски ден на штедењето - ликовна работилница и друго.

Во креирањето на целите и стратегиите се вклучени сите органи, со што се обезбедува транспарентност при планирањето и реализацијата на поставените цели.

7.3 Развојно планирање

Училиштето има изработено Самоевалуација во која прецизно се набележани јаките страни во работењето, но и слабите страни, страните кои треба во иднина да се подобруваат.

Соодветно на детектираните слаби страни во самоевалуацијата, училиштето има донесено Програма за развој на училиштето. Во Програмата целите на развојната политика се прецизни, јасно е отсликана мисијата и визијата на училиштето, а при нивните поставувања се вклучени наставниците, родителите, учениците и претставниците на локалната заедница. За сите поставени цели се изготвени акциски планови со рокови на извршување и носители на активности.

Училиштето навремено ги идентификува потребите од стручно усовршување на кадарот. Има систем за обезбедување на финансиски средства во согласност со потребите за стручно усовршување на сите вработени. Училиштето има воспоставено систем за десиминација на стекнатото знаење.

Училиштето има документ – програма за професионален развој на наставниците и стручните соработници заведена под арх.бр 01-241/6 од 13.09.2019 година, и има обезбедено финансиски средства за таа намена (семинари, конференции и огласи).

Училиштето ги идентификува потребите од материјално технички средства и во согласност со финансиските можности ги обезбедува. Директорот на училиштето ги познава законските прописи за јавните набавки. Јавните набавки за обезбедување на хигенски средства, канцелариски матерјал, градежен матерјал, помошен матерјал, др средства за реализација на настава ја спроведува училиштето. Годишниот план за јавни набавки за 2019 година, е заведен под арх.бр. 05-200/1 од 02.07.2019 година и истите ги спроведува лице со сертификат Мери Галевска, со која има склучено договор. Тендерските постапки за дрво, нафта и превоз ги спроведува општина Свети Николе.

Материјално техничките средства и нагледните средства, кој не се доволни се користат оптимално, се води сметка за нивно чување и одржување.

Преоритет од Програмата за развој на училиштето ги следи директорот делумно, акцентот го става на Програмата за работа на директорот со број 01-144/2 од 09.05.2018 година.

Во период од две години во училиштето се подобри условите за работа во централното и подрачните училишта, реновирање на санитарните јазли, замена на осветлувањето со штедливи светилки, замена на оштетените табли, реновирање на сите административни канцеларии, реконструкција на кровот, изградба на фудбалски игралишта во с. Кадрифаково, с. Мустафино. Во Централното училиште реконструкција на електричната инсталација, фасадата, фудбалско тревнато игралиште во дворот на училиштето. Училиштето е поврзан со системот Брегалница, со што е решен проблемот со техничка вода. Во тек е реконструкција на фасадата во централното училиште. Планирано е санација на санитарните јазли во Централното училиште и во постапката се проекти за оградување на училиштниот двор како и негово осветлување, и подобрување на кабинетската настава.

8. НАОДИ И ПРЕПОРАКИ

8.1 Јаки страни

- Организирање на голем број воннаставни активности;
- Училиштето изготвува добри споредбени анализи за постигањата на учениците по квалификациони периоди, на ниво на паралелка, одделение, по учебни години како во одделенска настава, така и во предметна настава
  - Добра интеркција помеѓу наставниците и учениците во процесот на наставата
  - Добра грижа за учениците од социјално загрозеани семејства
  - Перманентно градење на позитивна училишна клима, со добри мултиетнички односи кај наставниците, родителите и учениците;
  - Односите помеѓу сите релевантни фактори во училиштето се добри
  - Училиштето има многу добра развиена соработка со локална заедница и самоуправа во реализација на заеднички проекти

8.2 Слаби страни

- Наставниците се недоволно едуцирани за работа во комбинирани паралелки
- Нема обезбедени доволно соодветни услови за реализација на наставата по физичко и здравствено образование кога временските услови не дозволуваат истото да се реализира надвор, нема фискултурна сала во централно училиште ниту во подрачните училишта
  - Во претходните три години, мал број на наставници поминале обуки за стручно усовршување од повеќе области, а особено наставниците со помалку години на стаж
  - Употребата на ИКТ во наставата не е согласно предвидената динамика во Годишните планирања, поради немање на услови за реализација
  - Недостаток на нагледни средства, помагала и опрема потребна за воспитно-образовна работа, а посебно во подрачните училишта
  - Во последните три години не е изведува симулација, како превенција од заштита на учениците и вработените од елементарни непогоди
  - Не е извршена обука на членвите на училишниот одбор

8.3 Препораки

- Да се организираат обуки на наставниците за работа во комбинирани паралелки од БРО
- Да се превземат мерки и дејствија за подобрување на услови за реализација на наставата по физичко и здравствено образование кога временските услови не дозволуваат истото да се реализира надвор и да се отпочнат активности за изградба на фискултурна сала во централното училиште
  - Да се организираат обуки, стручни усовршувања од повеќе области за наставниците, а посебно на помладите наставници
  - Да се отпочне постапка и превземат активности за создавање на услови за реализација на ИКТ во наставата во централното училиште и во подрачните училишта
  - Да се превземат мерки и дејствија за набавка на нагледни средства, помагала и опрема потребна за воспитно-образовна работа со акцент на подрачните училишта
  - Да се планира и изведе вежбовна активност симулација, како превенција од заштита на учениците и вработените од елементарни непогоди
  - Да се организира и изврши обука на членовите на училишниот одбор за поефикасно извршување на нивната улогата

Михаил Костадинов ,Раководител на инспекцискиот тим	
Александар Арсов, Инспектор	
Татјана Алексова, Инспектор	